

№ 21-22 (918–919) 8-dekabr, chorshanba 2021-yil	TOSHKENT PEDIATRIYA TIBBIYOT INSTITUTI MEHNAT JAMOASI NASHRI ОРГАН ТРУДОВОГО КОЛЛЕКТИВА ТАШКЕНТСКОГО ПЕДИАТРИЧЕСКОГО МЕДИЦИНСКОГО ИНСТИТУТА	Gazeta 1974-yil martdan chiqqa boshlagan
---	---	--

BAXTIMIZ VA KELAJAGIMIZ KAFOLATI

B. T. DAMINOV,
ToshPTI rektori,
Xalq deputatlari Toshkent
shahar kengashi deputati

Mustaqilligimizning mevasi, mahsuli sifatida dunyoga kelgan Bosh Qomusimiz 1992-yil 8-dekabrda o‘n ikkinchi chaqiriq O‘zbekiston Respublikasi Oliy Kengashining o‘n birinchi sessiyasida qabul qilingan. Muqaddima, 6 bo‘lim, 26 bob, 128 moddadan iborat O‘zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi qabul qilingan kun – 8-dekabr mamlakatimizda umumxalq bayrami sifatida dam olish kuni deb e‘lon qilingan va har yili katta tantana sifatida yurtimiz bo‘ylab nishonlanadi.

Konstitutsiya – baxtimiz kafolati, hayotimizning muhim mezoni hisoblanadi. Jamiyatimizda har qaysi oila va fuqarolarimiz hayotida qanday ijobiy o‘zgarishlar sodir bo‘layotgan bo‘lsa, bularning barchasini Konstitutsiyamizda belgilab qo‘yilgan talab va qoidalarining hayotimizdagi amaliy ifodasi deb qabul qilamiz. Unda O‘zbekiston fuqarolarining nurli kelajagi, orzu-istaklari, milliy urf-odatlari, qadriyatlarini kafolatlangan.

Bu yil Mustaqillik qomusi – O‘zbekiston Respublikasi-

ning Konstitutsiyasi qabul qilinganligiga 29 yil to‘lmoqda. Konstitutsiyaning tengdoshlari ayni navqiron, jismoniy va aqliy imkoniyatlarning eng yuqori cho‘qqilarini zabt etadigan yoshda. Inson huquq va erkinliklari kafolatlangan demokratik davlatda ulg‘ayayotgan yoshlarning ta‘lim, sport, madaniyat, texnika, san‘at sohalarida erishayotgan yutuqlari ko‘nglimizni faxrga to‘ldirish bilan bir qatorda, umrguzaronlik qilayotgan vataningda hayotdan mamnunlik hissini mustahkamlaydi. Yoshlar kamoliga kamarbasta bo‘lish Konstitutsiyaviy va insoniy burchimiz.

Yoshlarning huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirib borish qonun ustuvorligini ta‘minlash va qonuniylikni mustahkamlashning eng muhim shartlaridan biri hisoblanadi. Ta‘lim tizimining barcha bosqichlarida bunga alohida e‘tibor qaratilgani bejiz emas. Yurtimizda kechayotgan keng qamrovli islohotlarning zamirida inson huquq va erkinliklariga bo‘lgan e‘tibor, uning sha‘ni va qadr-qimmatini hurmat qilish, inson huquqlarini eng oliy qadriyat sifatida e‘tirof etish kabi bosh maqsad va ezgu g‘oyalar yotibdi.

Huquqiy ong va huquqiy madaniyatni yuksaltirishda shaxsiy manfaatlar hamda ja-

miyat manfaatlari o‘rtasidagi muvozanatni saqlash g‘oyalarini aholi ongiga singdirish ishlarini doimiy olib borish lozim. Qolaversa, yoshlarni qonunlarga itoatkorlik ruhida tarbiyalash, maktab davridan ularda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni rivojlantirish eng muhim masalalardan biri bo‘lib turibdi, fuqarolarda huquqiy ong va huquqiy madaniyatni rivojlantirish uchun albatta birinchi navbatda Konstitutsiyada belgilangan normalarni bilishdan boshlash kerak.

Bugun Yurtboshimiz tashabussi bilan qabul qilinayotgan yangi qonunlar va ularning natijasida amalga oshirilayotgan islohotlarning barchasi, yurtimizda tinchlik va adolat hukm surishiga, fuqarolarning farovon hayotiga qaratilgan. Ayni islohotlarda esa Konstitutsiyamiz o‘rni beqiyos.

Konstitutsiyamizning barqarorligi, uning eng muhim prinsiplari va normalarini har bir O‘zbekiston Respublikasining fuqarolari to‘g‘ri anglab olmog‘i zarur. Chunki u ma‘naviy-madaniy ehtiyojlarni, vatanparvarlik tuyg‘ularini, ta‘bir joiz bo‘lsa, xalqning vijdoni va diyonatini o‘zida mujasamlashtirgan bo‘lib, biz uchun doim muqaddas. Konstitutsiyaviy jamiyat millatni nurli kelajakka yetaklaydi.

KREDIT-MODUL – TALABANING EHTIYOJLARIGA QARATILGAN TIZIM

Bugungi kunda oliy ta'lim tizimida kredit-modul tizimi joriy etilgan. Xo'sh, mazkur tizimni o'quv-tarbiya jarayoniga tatbiq etishning afzalliklari nimada? Mazkur tizim nega "kredit-modul" deb nomlanadi? Mavzuga doir savollar bilan Toshkent Pediatriya tibbiyot instituti o'quv-uslubiy ishlar bo'lim boshlig'i Nigora Xikmatovna Isoxonovani suhbatga chorladik.

– Kredit-modul tizimi, uning maqsadi va mohiyati haqida gapirib bersangiz?

– Ta'lim jarayonlarini kredit-modul tizimida tashkil qilish o'quv jarayonining samarasini keskin oshiradi. Eng avvalo, talabalarga tanlov imkoniyatining berilishi ularning bilim olishga bo'lgan intilishlarini kuchaytiradi. O'tgan davr mobaynida orttirilgan tajribalar shuni ko'rsatadiki, talabaga o'qituvchini tanlash imkonini berish ularni faollashtiradi, ular yuqori bosqich talabalari bilan tez aloqaga kirishib, muhokama qilishni boshlashadi. Taqdim qilingan fan o'qituvchilari haqidagi ma'lumotnomalar sinchkovlik bilan o'rganilib, o'qituvchilarning fanlariga yozilish jarayonlari tobora individuallashtirib boradi.

– Kredit-modul tizimiga o'tish nima uchun kerak?

– O'zbekiston OTMLarida kredit-modul tizimini joriy qilishdan ko'zda tutilgan asosiy maqsad jahon oliy ta'lim tizimiga, Bolonya jarayonlariga qo'shilish, reyting bo'yicha dunyoning mingtalik OTMLari qat-

origa kirishdir. Shunday ekan, ta'lim dasturlarini shakllantirishda, o'quv rejaralarini tuzishda jahonning ilg'or OTMLarining ta'lim dasturlariga mo'ljall olish maqsadga muvofiqdir, chunki kelgusida ular bilan akademik almashinuvlarni, qo'shma dasturlarni, akademik kreditlarni o'zaro tan olishni yo'lga qo'yish zarur bo'ladi.

– Kredit-modul o'qitish tizimi o'quv jarayonining qanday shakllaridan tashkil topadi?

– Kredit-modul tizimining o'ziga xos jihatlaridan yana biri bu jarayonning ta'lim natijalariga yo'naltirilganligidir. Ya'ni, kredit-modul tizimida ta'lim mazmuni "ta'lim natijalari" asosida rejalashtiriladi. Yanada aniqroq aytadigan bo'lsak, talabalarga o'qitiladigan fanlar va ularning mazmuni kelgusidagi kasbiy faoliyat turi uchun qanchalik zarurligidan kelib chiqib shakllantiriladi. Birinchisi – bakalavriyat va magistratura ta'lim dasturlari bo'yicha kompetensiyalar jadvalini shakllantirish, professiogrammalarni tuzish zarur. Bu juda aniq, lekin katta hajmdagi ish hisoblanadi.

Ikkinchisi – o'quv rejalarni xorijiy tahlil qilish zarur. Bunda yetakchi xorijiy oliy o'quv yurtlarining o'quv rejalari va sillabuslari mazmuniga mo'ljall olinadigan bo'lsa, kamroq xatoga yo'l qo'yiladi va bu ishni mutaxassislik kafedralarining mas'ul o'qituvchilarining imkoniyatlari darajasida hal qilish mumkin.

– Jahon ta'limidagi tajribalar qanday. Qaysi oliy o'quv yurtlari foydalangan shu tizimdan, natijalari qanday bo'lgan?

– Ushbu tizimni yaratish uchun o'tgan asrning 70-yillaridan Yevropadagi barcha oliy ta'lim muassasalarining integratsiyasini ta'minlash, oliy ta'limning yagona

standartini yaratish, talabalar va o'qituvchilar mobilligini yo'lga qo'yish, diplomlarni tan olish, talabalar bilimi, malakasi hamda ko'nikmasiga qo'yiladigan ballarni unifikatsiya qilish bilan bog'liq bir qator muammolarni yechishga qaratilgan sa'y-harakatlar boshlab yuboriladi. Mazkur harakatlarning samarasi o'laroq, 1999-yilda Italiyaning Bolonya shahrida 29 ta mamlakat vakillari tomonidan Bolonya deklaratsiya imzolandi. Bugungi kunga kelib, Bolonya jarayonida 48 ta mamlakat ishtirok etadi. Ularning orasida MDH mamlakatlaridan Rossiya, Ukraina, Ozarbayjon, Moldova, Armaniston, Gruziya, Qozog'iston va Belarus respublikasi ham bor.

Bolonya deklaratsiyasining eng muhim jihatlaridan biri oliy ta'lim muassasalarining yagona "kredit tizimi"dan foydalanish (ECTS)ga asoslanadi. Kredit yoki kredit birligi – o'quv rejasida hisobga olingan har qanday o'quv faoliyatining qiymat ko'rsatkichi hisoblanadi. ECTS tizimi Yevropa va umuman, Bolonya jarayoni ishtirokchi-mamlakatlari talabalariga katta afzalliklarni taqdim etadi. Masalan, talaba ta'lim olayotgan universitetida egallagan akademik bilimlarini shu tizimga a'zo mamlakatlar oliy ta'lim muassasalarida tan olinishini, ya'ni o'ziga xos "konvertatsiyasi"ni kafolatlaydi. Shu bilan birga, mazkur tizim a'zolariga talabalarni boshqa OTMga o'qishini tiklash, ko'chirish va tugatish imkoniyatini beradi.

– Oliy ta'limning kredit-modul tizimida talabalarni nimalar kutmoqda?

– Kredit-modul tizimi mazmunan talabani ehtiyojlariga qaratilgan tizimdir. Shu sababli, rivojlangan davlatlar OTMLarida talabalar

bilan alohida bo‘lim (*Registrar ofisi*) shug‘ullanadi.

Kredit-modul tizimining amaldagi ta‘lim tizimidan farq qiluvchi jihatlaridan yana biri shundaki, bunda fanlar modulli asosda tashkil qilinadi va o‘qitiladi. Ya‘ni, har bir modul (*fan va uning bo‘limi*) kirish nazorati, nazariy materiallar, amaliy va laboratoriya ishlari materiallari, mustaqil ish topshiriqlari, keyslar, nazorat materiallari, testlar, tarqatma materiallar, glossariy, adabiyotlar, chiqish nazoratlari va hokazo qismlardan tashkil topgan bo‘ladi.

Kredit-modul tizimining afzalliklari haqida gapirganda, albatta, uning imtihonni qayta topshirishlarga chek qo‘yishi va qayta topshirish o‘rniga qayta o‘qishga imkoniyat yaratib berishini ta‘kidlab o‘tish o‘rinlidir. Bu tizimda fanni birinchi urinishda topshira olmagani talabaga, keyingi semestrlar davomida va yozgi semestrda pul-

lik to‘lov asosida qayta o‘qishiga sharoit yaratiladi. Bu jarayon talabalarning o‘qishga bo‘lgan mas‘uliyatini oshiradi. Ularning professor-o‘qituvchilarning ortiqcha vaqtlarini olishlariga chek qo‘yadi. Ilg‘or talabalarga semestr boshida ekstern imtihon topshirish orqali kreditlarni oldindan olish imkonini ham taqdim etish mumkin. O‘quv rejalarini shakllangach, tanlov fanlari katalogi tuzilib, talabalar tanloviga taqdim qilinadi. Bunda o‘quv rejalaridagi fanlar talabalarning qiziqishlariga, kadrlar iste‘molchilarining talabalariga qay darajada mosligi muhim ahamiyatga ega.

– Kredit-modul tizimi va uning amaliyotga joriy etish tamoyillari qanday? Xususan TOSHPTI misolida gapirib bersangiz?

– Toshkent Pediatriya tibbiyot institutida kredit-modul tizimiga 2020-yildan o‘tilgan bo‘lib, barcha

o‘quv uslubiy hujjatlar (*malaka talablari, modul dasduri, o‘quv rejalar, o‘quv-uslubiy majmualar*) qayta ko‘rib chiqildi va tasdiqlangan. Hozirgi kunda 1-2-kurs talabalar kredit-modul tizimida o‘qitiladi. O‘quv reja asosida har bir fanni tugatgan talaba shu fan bo‘yicha kreditlarni yig‘adi.

Respublika uchun ta‘lim xizmatlari raqobatbardoshligini, olimlar va o‘qituvchilarimiz malakasini oshirishga, xalqaro ta‘lim sohasidagi O‘zbekistonning o‘rnini mustahkamlash uchun zarur shart-sharoit yaratishga asos bo‘ladi. Talabalar va akademik almashinuvlar tajribasi globallashtirilgan dunyoda O‘zbekiston kadrlarining saviyasi oshadi, rivojlangan davlatlardagi tajribalarini o‘zimizda ham tatbiq etishga imkon beradi.

Shahnoza ADUHOSHIMOVA
suhbatlashdi

GENDER TENGLIKNI TA‘MINLASH – BARQAROR RIVOJLANISHDIR

Gender tenglik nima? Gender tenglik – bu mamlakat ayollar va erkaklar hayotining turli sohasida teng imkoniyat va ma‘suliyat bor jihatlaridan biri, ya‘ni huquqiy tenglikdir.

Bugungi kunda barcha rivojlangan mamlakatlar qatorida O‘zbekistonda ham gender tengligini ta‘minlash bo‘yicha bir qator tadbirlar amalga oshirilmoqda. Shu mavzu yuzasidan yurtimizda qabul qilinayotgan yangi qaror, farmonlar bilan bir qatorda joylarda targ‘ibot ishlari ham olib borilmoqda. Jumladan, 2021-yil 18-noyabrda Toshkent Pediatriya tibbiyot instituti xotin-qizlar kengashi tomonidan xotin-qizlar huquqlarini ta‘minlash, xususan, gender tengligi va ayollarni zo‘ravonlik, zulmdan himoya qilish, ayollar tadbirkorligini rivojlantirish hamda xotin-qizlarning siyosiy, ijtimoiy-iqtisodiy faolligini

oshirish maqsadida “Gender tenglikni ta‘minlash va barqaror rivojlanish” mavzusida seminar-trening bo‘lib o‘tdi.

Xotin-qizlar kengashi raisi Usta-Azizova Dilnoza Axrarovna boshchiligida olib borilgan bu seminar, jamiyat taraqqiyotining yangi bosqichida gender tenglikni taminlashning ijtimoiy ahamiyati va ayollarning injenerlik sohasidagi faoliyati kabi bir qator masalalar ko‘rib chiqildi.

Umuman olib aytganda, gender tenglik – bu mamlakatning demokratik taraqqiyoti darajasini ko‘rsatuvchi indikator. Chunki mutaxassislar fikricha, erkak va ayollardan iborat mehnat jamoalari bir necha barobar yuqori natija ko‘rsatar ekan. Shuning uchun ham mamlakatimizda gender tenglikni ta‘minlash, ayollarning ijtimoiy va siyosiy hayotdagi rolini oshirish bo‘yicha ishlar bir necha

yo‘nalishlarda olib borilmoqda. Jumladan, ayollar huquqlari to‘g‘risidagi qonun hujjatlarini takomillashtirish, ayollarni himoya qilishning institutsional asoslarini takomillashtirish, aholining gender tenglik va ayollar huquqlari to‘g‘risida xabardorligini oshirish, huquqni qo‘llash amaliyotida ularga rioya etilishini ta‘minlash uchun mas‘ul mansabdor shaxslarni tegishli huquqiy me‘yorlar asosida o‘qitish bo‘yicha samarali islohotlar amalga oshirilayotgani seminar-trening qatnashchilariga aytib o‘tildi.

Ushbu seminar-trening ishtirokchilarning o‘zlariga bo‘lgan ishonchini mustahkamlash bilan birga kelajak uchun yangi rejalar va orzular bergani shubhasiz.

Muborak AHMEDOVA,
ToshTPI Yoshlar masalolari va ma‘naviy-ma‘rifiy ishlar bo‘yicha proektor

MUQADDASDIR VATAN BAYROG‘I

Yer yuzida ikki yuzdan ortiq davlat bor va albatta, har bir davlatning o‘z ramzlari, bayrog‘i bor. Har bir bayroq ayri-cha rang va timsollarga ega. Ular bilan yonma-yon hilpirab turgan bayrog‘imiz hech kimdan kam emasligimiz va kam bo‘lmasligimizni ko‘rsatib turadi. Shuni aytishimiz lozimki, bayroq qadim-qadimdan har bir xalq uchun mustaqillik, hurlik, tinchlik va barqarorlik timsoli bo‘lib kelgan. Ajdodlarimiz ham yurt bayrog‘ini muqaddas bilib, uni ko‘z qorachig‘idek asraganlar. Davlatchiligimiz tarixining qaysi davrini olib qaramaylik, bayroq ajdodlarimiz uchun ozodlik, kuch-qudrat, jasorat, g‘alaba tug‘i hisoblangan.

Sohibqiron bobomiz zamoni-da bayroqni past tutish yoki sarbozning qo‘lidan tushib ketishi xosiyatsiz sanalgan. Bunga sohibqiron alohida e‘tibor bergan. Bayroqning pasaytirilishi mag‘lubiyat va ortga chekinish ishorasi bo‘lgan. Shuningdek, “Temur tuzuklari”da ta’kidlani-

shicha, dushman ustidan shijoat va mardlik ko‘rsatib, g‘alaba qozongan amirlar va sipohiy-larga davlat timsollari – tug‘ va nog‘ora in‘om qilingan. Bu Sohibqiron davlatida saltanat ramzlari nechog‘lik baland maqom tutgani va ular qanday katta ijtimoiy-siyosiy, ma‘naviy-ma‘rifiy ahamiyat kasb etganidan dalolat beradi.

Jonajon vatanimizning muqaddas ramzlaridan biri bo‘lgan bayroq 1991-yil 18-noyabrda qabul qilingan bo‘lib, har yili shu sana yurtimiz bo‘ylab katta tantanalar bilan nishonlanadi. Shu munosabat bilan Toshkent Pediatriya tibbiyot institutida ham O‘zbekiston Respublikasi davlat bayrog‘i qabul qilingani-ning 30 yilligiga bag‘ishlangan “Muqaddasdir vatan bayrog‘i” shiori ostida ma‘naviy-ma‘rifiy tadbir tashkil etildi. Unda Toshkent davlat yuridik universiteti davlat va huquq nazariyasi va tarixi kafedrasini professori Muxitdinova Feruza Abdurashidovna, Yunusobod tumani

“Adolat” sotsial-demokratik partiyasi vakili A.A.Nosirov, 2-pediatriya fakulteti Yoshlar bilan ishlash bo‘yicha dekan o‘rinbosari M.M.Alimova va 210 nafar talaba-yoshlar ishtirok etdi. Tadbirda ozod va obod Vatanimiz – O‘zbekistonning bayrog‘i ham bizni ulug‘ maqsadlar tomon boshlovchi buyuk mash‘ala ekanligi ta’kidlandi. Davlat ramzlari har bir xalqning mustaqilligi, ozodligi, tinchligi va barqarorligi timsoli hisoblanishi xususida gapirildi.

Darhaqiqat, millatning milliy-madaniy an‘analarini o‘zida mujassamlashtirgan bayrog‘imiz bugungi O‘zbekistonning hududida qadimda mavjud bo‘lgan davlatlar bilan tarixan bog‘liqligini anglatadi.

Vatan himoyasidek muqaddas burchni mardona o‘tash uchun bayrog‘imizni o‘pib qasamyod qilayotgan harbiylarimizning qalbidagi olovni, ko‘zlaridagi shijoatni ko‘rib faxrlanamiz, deya ta’kidladi instituti Yoshlar bilan ishlash bo‘yicha dekan o‘rinbosari M.M.Alimova. Darhaqiqat, toki bayroq bor ekan, millat bor, davlat bor, Vatan bor. O‘zbekiston farzandlari dunyoning qaysi manzilida bo‘lmasin, qanday yuksak natijalarga erishmasin vatan bayrog‘ini ardoqlaydi.

Tadbir talabalarning ong-u shuuridagi vatan tasvirining yana bir ko‘rinishini bayroq timsolida aks ettirdi.

A.XUDAYBERDIYEV,
*Yoshlar bilan ishlash,
ma‘naviyat va ma‘rifat bo‘limi
boshlig‘i*

JAMIYATDA XOTIN-QIZLARNING O‘RNI

Mamlakatimizda har bir sohada izchillik bilan olib borilayotgan islohotlar, yangilanishlar qatorida ayollar va qizlarga bo‘lgan e‘tibor ham kundan-kunga oshib bormoqda. Ularning bandligini ta‘minlash, turmush tarzini yaxshilash va ba‘zi ko‘ngilsiz holatlarning oldini olish maqsadida zarur chora-tadbirlar barcha kasb doirasida nozik xilqat vakillarini qo‘llab-quvvatlash maqsadida amalga oshirilmoqda. Axborot asrida yurtimizda kechayotgan tub o‘zgarishlarni kuzatish, ijtimoiy faoliyatimizga berayotgan nafini sezish qiyin emas. Yuragi uyg‘oq kishi to‘rt tomoniga boqqanida ham so‘ngi yillarda vatanimizda ijtimoiy hayotimizning naqadar farovonlik sari yuz tutganining guvohi bo‘ladi.

Toshkent Pediatriya tibbiyot institutida ham talaba-qizlarning bilim olishi, ijtimoiy himoyasi, yashash tarzida yurtimizda ayollarga qaratilayotgan e‘tiborning aks-sadosini yaqqol sezish mumkin. Jumladan, kelajakdagi millat onalarining odob axloqi, ularning bo‘sh vaqtini mazmunli o‘tkazish hamda ularga nisbatan zo‘rovonlikning oldini olish masalasi bo‘yicha talaba-qizlar o‘rtasida tez-tez davra suhbatlari tashkil qilinadi. Dekabr oyiga mo‘ljallangan navbatdagi uchrashuv-muloqoti ham shu ruhda bo‘lib o‘tdi.

Uchrashuvda Muxitdinova Feruza Abdurashidovna – Toshkent davlat yuridik universiteti davlat va huquq nazariyasi tarixi kafedrasida professori, Ibragimova Shaxzoda Nabiyevna – Yunusobod tumani Xotin-qizlar masalalari bo‘yicha hokim maslahatchisi, Usta-Azizova

Dilnoza Axrorovna – ToshPTI Xotin-qizlar kengashi raisi va Omonova Umida – ToshPTI “Olima ayollar” uyushmasi raisi kabilar ishtirok etdi. So‘zga chiqqanlar Xotin-qizlar kengashi a‘zolari, professor-o‘qituvchilar va talaba qizlar ishtirokidagi uchrashuvda sohaga doir ma‘lumotlar, yangiliklar bilan o‘rtoqlashdi. Tadbirda Toshkent davlat yuridik universiteti davlat va huquq nazariyasi va tarixi kafedrasida professori Muxitdinova Feruza Abdurashidovna bugungi kunda yurtimizda 150 dan ortiq Oliy ta‘lim muassasalari va filiallari faoliyat yuritib kelayotgani, yoshlarga ta‘lim berish bilan birgalikda ularning barkamol ma‘naviy kamol topishi yo‘lida ham talaygina ishlar qilinayotgani haqida gapirdi. Barcha oliy va o‘rta maxsus bilim yurtlarida xotin-qizlar, xususan, talaba-qizlarga uyushtirilishi mumkin bo‘lgan tegajollik va zo‘ravonlikning oldini olish hamda Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirining 2021-yil 28-oktabrdagi 451-son buyrug‘ida belgilangan vazifalar ijrosini ta‘minlash maqsadida shu yil 28-oktabrdan e‘tiboran Oliy va o‘rta maxsus ta‘lim vazirligi muassasa va tashkilotlarda ishlovchi professor-o‘qituvchilar va xodimlar aloqa vositasi sifatida “himoya-otvbot” tashkil etilganligini ma‘lum qildi.

Yunusobod tumani Xotin-qizlar masalalari bo‘yicha hokim maslahatchisi Ibragimova Shaxzoda Nabiyevna davlat tashkilotlarida xodimlar va tashkilot o‘rtasida tuziladigan mehnat shartnomalari xodimga munosib bo‘lishi, professor-o‘qituvchi, xodimlar, talaba-qizlar o‘rtasida mavzuga

doir so‘rovnomalar tashkil etilishi odob-axloq, etika va estetika yuzasidan bir qator o‘rinli fikrlarni bildirdi. Muloqot-uchrashuvda barcha talabalarning bo‘sh vaqtlarini mazmunli o‘tkazish maqsadida muzey, teat va kinosaroylarga biletlar tashkil etilganligi va bunga mas‘ul qilib guruh murabbiylari hamda tyutorlar biriktirilganligi haqida ma‘lumotlar berildi.

Internet tarmoqlarida e‘lon qilinayotgan xotin-qizlar masalasiga oid turli xabarlar, ko‘ngilsiz holatlar, milliylik, o‘zbek mentalitetiga zid xatti-harakatlar borasidagi fikrlarini mehmonlar taklifiga asoslanib talaba-qizlar ham bildirib o‘tdi. Tadbirda axborot xuruji zamonida nimalarga ahamiyat qaratish kerakligi, millatning asl qizi qiyofasini asrash har bir vatandoshimizning burchi ekanligi bot-bot takrorlandi.

Uchrashuv qaroriga ko‘ra: institut rahbariyati va talaba qizlar bilan doimiy davra suhbatlari olib borish, ularning o‘qishda davomati, yashash sharoiti hamda turli salbiy xatarlardan ogoh etish, zo‘ravonlikning oldini olish bo‘yicha chora-tadbirlar amalga oshirib borilishi muhim vazifa qilib belgilandi.

Dilnoza USTA-AZIZOVA,
ToshPTI Xotin-qizlar
kengashi raisi

OITS – ASR VABOSI

Tojkor virus 2020-yilning eng xavfli kasalliklari toifasiga kirganligi hech kimga sir emas. Lekin shunday kasalliklar ham borki, ular butun bir millat genofondiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Bu OITSdir. Mazkur kasallik ijtimoiy kasallik, shuning uchun u keng ma'noda nafaqat iqtisodiy, siyosiy zarar keltiradi, shuningdek, oilaviy, ruhiy, ma'naviy, axloqiy jihatdan salbiy oqibatlarini keltirib chiqaradi. Shunday ekan, kasallikning oldini olish, davolash, tarqalishini cheklash ishlarida aql-zakovat bilan ish tutish katta ahamiyatga ega. Buning uchun insondan inson nomiga munosib xatti-harakatlarni amalga oshirish talab etiladi. Har qanday sharoitda ham axloq, odob va o'zaro hurmat ruhida yashash, har bir inson o'z haq-huquqini yaxshi bilgan holda o'zini va o'zganini himoya qila bilishi, ma'naviy va madaniy javobgarlikni o'z burchi deb hisoblashi kerak bo'ladi.

OITS – bu orttirilgan immun tanqisligidir. Bu kasallikning aniqlanishi XX asrning oxiridagi insoniyat olamida eng muhim va eng dahshatli voqea hisoblanadi. Barcha sohalarida ilm-fan yutuqlari berayotgan imkoniyatlari, rivojlanish yuqori bosqichlarda bo'lishiga qaramay hozirgi kungacha OITS XXI ASR VABOSI bo'lib qolmoqda.

Ushbu kasallikda organizmni ichki va tashqi zararli ta'sirlovchilardan himoya qiluvchi – immun tizimi virus ta'sirida izdan chiqadi. Agarda biz tegishli chora-tadbirlar-

ni qo'llamasak, sog'lom turmush tarziga rioya qilmasak, o'zgalar va o'zimizning salomatligimizga daxldorlikni his qilmasak ushbu masalada chegarasiz muammolar girdobida qolishimiz hech gap emas. Ogohlik, sergaklikni "ertaga" qoldirish nafaqat "qaltis" vaziyat yaratish, qolaversa "jinoyat" hisoblanadi. Chunki loqayd tomoshabin, beparvo qarab turuvchilarning "ertangi kuni" mavhumlik ichida qoladi.

Toshkent Pediatriya tibbiyot institutida 1-dekabr – "Xalqaro OITSGa qarshi kurashish kuni" munosabati bilan, "OITS – asr vabosi" mavzusida tadbir o'tkazildi.

Tadbirda Din ishlari bo'yicha qo'mita Toshkent shahar boshqarmasi mutaxassisi J.V.Meliqo'ziyev, O'zbekiston Respublikasi Yoshlar ishlari agentligi bosh mutaxassisi E.D.Norpo'latov, Toshkent Davlat yuridik universiteti dotsenti, Respublika ma'naviyat targ'ibotchilar jamiyati a'zosi, adabiyotshunos olim R.Qo'chqorov, O'zbekiston Respublikasi IIV mas'ul xodimi O.Yusupov, Yunusobod tumani IIOFMB profilaktika katta inspektori, podpolkovnik M.Raximov, Yoshlar bilan ishlash, ma'naviyat va ma'rifat bo'limi boshlig'i A.K.Xudayberdiyev, 2-pediatriya fakulteti Yoshlar bilan ishlash bo'yicha dekan o'rinbosari M.M.Alimova va 105 nafar talaba-yoshlar ishtirok etishdi.

Tadbirda so'zga chiqqanlar yoshlarda OITSGa qarshi immunitetni

oshirish borasida nutq so'zladilar va talaba yoshlar bilan jonli muloqot tarzida davra suhbatini olib bordilar. Tadbir qatnashchilari shu mavzuda o'zlarini qiziqtirgan diniy va dunyoviy savollariga soha mutaxassislaridan javob oldilar.

Shu jumladan, Toshkent Davlat Yuridik universiteti dotsenti, Respublika Ma'naviyat va ma'rifat markazi targ'ibotchilar jamiyati a'zosi, adabiyotshunos olim Rahmon Qo'chqor o'z nutqida talaba yoshlarga har qanday kasallikning oldini olish uchun, avvalo, organimizdagi ma'naviyat ruhining immunitetini mustahlash zarur ekanligini ta'kidlab, OITS kabi kasalliklarga yengil qaramaslikni hayotiy misollar, ilmiy tahlillar bilan aytib o'tdi.

Xulosa qilib aytganda, tadbir ishtirokchilariga mazkur kasallikning fojialari aniq va tiniq tasavvur, tushunchaga ega bo'lishlari uchun yetarli misol va ma'lumotlar bilan yetkazildi. Achinarlisi esa statistik ma'lumotlarga qaraganda, dunyo bo'yicha OITSGa chalinayotganlar soni kun sayin o'sib bormoqda.

Har birimiz o'z salomatligimizning posbonimiz. Atrofga sinchkov nigoh bilan boqish fuqarolik, insonlik burchimiz. Tadbir har bir kishi bu masalada jon kuydirmog'i darkorligini yana bir bor eslatdi. Bu kasallikning oldini olish, boshqalarni ham ogohlikka chaqirish uchun axborot, globallashuv asrida yashayotganlar – barcha OITS haqidagi ma'lumotlarni bilishining o'zi ham katta ahamiyatga ega, kasallikning oldini olishga tashlangan brinchi qadamdir.

Asrimiz vabosi bo'lgan OITS, giyohvandlik ofatidan xalqimizni va kelajak avlodni xalos etish, ularni moddiy-ma'naviy barkamollik sari yo'naltirishdek umumbashariy xayrli ishlarda barchamiz birdek burchlimiz va kelajak uchun daxldormiz.

*Abdushukur MANNANOV,
ToshPTI Teri-tanosil
kasalliklari kafedrasini mudiri*

TEATR HAYOT HAQIDA SABOQ BERADI

Bugungi o'zbek teatri tarixiy meros va jahon teatri ijodidan ta'sirlangan holda eng dolzarb, sahna vositalariga boy, yangi dekoratsiyalar ila boyigan spektakllar bilan tomoshabinlarga manzur bo'lib kelmoqda. Jumladan, O'zbek Davlat drama teatri respublikamizdagi yetakchi teatrlardan biriga aylangan.

Institutimizda ma'naviy va ma'rifiy soatlarni to'g'ri tashkil-lashtirish maqsadida 3-dekabr kuni tyutorlarimiz hamrohligida kurs-doshlarimiz bilan ushbu san'at dargohiga tashrif buyurdik. Teatrga shuhrat keltirga spektakllardan biri, O'zbekiston xalq artisti Baxtiyor Ixtiyorov rejissyorligida sahnalashtirilgan "Otasining qizi" spektaklini tamosho qildik.

"Otasining qizi" spektaklidagi voqealar o'zbek xonadonlaridan birida bo'lib o'tadi. Boshqa otanalar kabi ushbu spektakl qahramonlari ota-onalar ham o'z farzandi uchun munosib umr yo'ldosh tanlash tashvishida bo'lishadi. Xonadonga tashrif buyurgan ilk kuyovlikka nomzod Vohidjon, ya'ni Malika Yusupovna hamda Rustam Halilovichlarning farzandi edi. Ushbu oila o'ta o'qimishli, asosiy e'tiborni ilm-fanga bag'ishlagan oila. Vohidjonning oilasida ayol kishining o'rni nihoyatda katta bo'lib, Malika Yusupovnaning gaplari ular uchun misol qonun edi, desa ham bo'ladi. Vohidjon matematika va fizika fanlarini yaxshi bilar va oilada o'rgatilgan tartib-intizom oila a'zolarini robotga aylantirib qo'ygan. Ular o'z fikri bilan emas, "oilaboshi" Malika Yusupovnaning fikrlari bilan ish yuritardi.

O'zbek xalqining urf-odatlariga zid bo'lsa-da, Izzat Otaqulovich Malika Yusupovnaning gaplarini qaytara olmadi, Vohidjon va Nargiza yolg'iz gaplashib olishlariga sharoit yaratildi. Uchrashuvda Vohidjonning fan haqidagi gaplari Nargizani zerkirib yubordi. Nargiza hayotdagi sho'xligini shu yerda ham ko'rsatdi. Ularning dunyoqarashi bir-biriga to'g'ri kelmasligi ayon edi. Hatto oilaviy tutumlar ham bir-biriga to'g'ri kelmadi.

Navbatdagi sovcilar qishloqdan bo'lib, yigit o'zini hind kinosidagi qahramon Jimiga o'xshatar, ya'ni Erkintoy edi. U sovcilikka opasi – Mariyaxon bilan kelgan. Qizning otasi – Izzat Otaqulovich va Mariyamxon uzoqroq tanish bo'lib, munosabatlari yaxshi ed. Erkintoy bilan Nargizani yolg'iz qoldirishadi. Erkintoy jaydarigina bola bo'lib, har bir harakatida qo'polligi bilan Nargizani cho'chitadi. Hind kinolarini ko'p ko'rgan Erkintoy xayolparastroq bo'lgani uchun Natgizaning dunyoqarashiga mutalaqo begona inson edi. Ushbu oilalar ham bir qarorda birlasholmaydi.

Navbatdagi sovcilar Izzat Otaqulovichning sinfdoshi bo'lib u qishloqdagi tanishi Saidjonning o'g'li Azimjonga Nargizani so'rab kelgandi. Azimjon odam ko'rsa seskanadigan, xunikkina bola edi. Nargiza uning suratini ko'riboq, dod bunga tegmayman, deya qichqiradi. Bu sovcilar ham quruq qo'l bilan qaytadi.

Kunlar o'tdi. Bir kuni Otaqulovichlarning uyiga ona tomondan qarindosh yigit Baxtiyor keladi. U bir necha yildan beri o'qishga kirish uchun imtihon topshirar, hech omadi chopmas edi. Bu yil ham o'qishga kirish umidida katta ishtiyoq bilan shaharga kelgandi. Baxtiyorning Nargizada, Nargizaning esa Baxtiyorda ko'ngli bor bo'lib, bundan boshqalar xabarsiz edi. Bir kuni Izzat Otaqulovichning tushiga onasi kirib, Nargizaga eng munosib kuyov Baxtiyor ekanini aytadi. Bu tushni Izzat Otaqulovich oila davrasida aytganda

Baxtiyor hazillashib, buvijon keyingi safar to'y kunini ham belgilab ket-salar yaxshi bo'lardi, deydi. Sezib turganingizdek, spektakl yaxshi yechim bilan tugadi.

Ushbu spektaklda milliy urf-odatlarimizdan biri bo'lgan to'y marosimi va xonadonga kelgan turli xarakterdagi sovcilarni kutib olish kulgili vaziyatlar uyg'unligida ifodalanganligi bizni quvontirdi. Oilaning muhiti, qiz ko'ngli, ijtimoiy qarashlariga mos kuyov tanlashning ahamiyati naqadar muhim ekanligi aks ettirilgan. Ayniqsa, bo'lg'usi kuyovning har tomonlama kelinga mos bo'lishi kerakligi spektaklning asosiy g'oyasi bo'lib, u hayotiy voqealar asosida yaxshi aks ettirilgan va ochib berilgan.

Elimiz ardog'idagi san'atkorlar Po'lat Normatov – Erkintoy, Gavhar Hakimova – Malika Yusupovna, Madina To'xtayeva – Hakima (qizning onasi), Bahodir Mirmaxsudov – Izzat Otaqulovich (qizning otasi), Aziza Begmatova – Mariyamxon, Shaxlo Xojiyeva – Nargiza rollarini mahorat bilan ijro etishdi.

Talabalarning ma'naviy-ma'rifiy soatlarini to'g'ri tashkillashtirish maqsadida teatrga uyushtirilgan tashrif asnosida nafaqat madaniy hordiq chiqardik, jamiyatning oltin bo'g'ini bo'lmish oila qurishda nimalarga ahamiyat berish kerakligini ham yanada yaxshiroq bilib oldik.

Sitora SHODMONQULOVA,
Toshkent pediatriya tubbiyot instituti 2-pediatriya fakulteti
103-guruh talabasi

BERDAQ TAVVALUDINING 194 YILLIGI

Har bir millatning o'zligini anglashida adabiy merosi muhim o'rin tutadi. Milliy madaniyat, qadimdan shakllanib kelgan bebaho qadriyatlar ham inson ruhining kamol topishiga o'z ta'sirini sezilarli darajada o'tkazadi. O'zbek xalqida, azaldan buyuk ajdodlar xotirasiga bo'lgan hurmat va e'tibor tuyg'ulari muhim ahamiyatga ega.

Ayniqsa, har yili Amir Temur, Alisher Navoiydan tortib Oybek, Ozod Sharafiddinlarning tavallud kuniga bag'ish-

kelgan. Qoraqalpoq xalqining asl farzandi va qoraqalpoq adabiyotining asoschilaridan biri hisoblangan Berdimurod Qarg'aboy o'gli Berdaqning mana shu yil 194 yillik shodiyonasi adabiyot ixlosmandlari, keng jamoatchilik tomonidan munosib nishonlandi. Adibning 194 yilligi nafaqat Qoraqalpog'istonda, balki O'zbekistonning ham har bir viloyatida katta tantanalarga ulanib ketdi. Mana shunday tantanalardan biri Toshkent Pediatriya

tibbiyot institutida o'tkazilgan bayram dasturidir.

Tashkillashtirilgan badiiy kechada institutning Yoshlar masalalari va ma'naviy-ma'rifiy ishlar bo'yicha prorektori Muborak Axmedova so'zga chiqib, Berdaqning ijodi haqida o'zining fikr-mulohazalarini bildirdi. So'ng esa "Berdaq" nomidagi ko'krak nishoni sohibalari G.Quranbayeva va M.Akbarovlar ham adibning hayot yo'li, boy adabiy merosi haqida qimmatli ma'lumotlar hamda videoroliklarni o'quvchilar e'tiboriga taqdim etdilar.

Talabalar turar joyida ham talabalar tomonidan "Berdaq dostonlari yoshlar talqinida" nomli she'riyat kechasi uyushtirildi. Shoirning dostonlari asosida tayyorlangan sahna ko'rinishlari va badiiy chiqishlar tadbirga bayramona ruh bag'ishladi.

Nasiba Mehmonova

O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi TOSHKENT PEDIATRIYA TIBBIYOT INSTITUTI

Professor-o'qituvchilar tarkibi bo'yicha quyidagi kafedralar lavozimlariga TANLOV e'lon qiladi:

PROFESSORLAR: Teri va tanosil, bolalar teri va tanosil kasalliklari, OITS; Otorinolariningologiya, bolalar otorinolariningologiyasi.

DOTSENTLAR: Gistologiya; Otorinolariningologiya, bolalar otorinolariningologiyasi; Akusherlik va ginekologiya; Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlashni boshqarish; Umumiy xirurgiya; Ichki kasalliklar, nefrologiya va gemodializ.

O'QITUVCHILAR: Pedagogika va psixologiya.

ASSISTENTLAR: Fiziologiya; Anesteziologiya va reanimatologiya, bolalar anesteziologiya va reanimatologiyasi; Oftalmologiya, bolalar oftalmologiyasi; Bolalar yuqumli kasalliklari; Jamoat salomatligi va sog'liqni saqlashni boshqarish; Akusherlik va ginekologiya; Biofizika, tibbiy informatika; Tibbiy biologiya, umumiy genetika; Xirurgik kasalliklari; Gospital pediatriya №1, xalq tabobati; Ichki kasalliklar, nefrologiya va gemodializ.

Tanlov muddati – e'lon chiqqan kundan 1 oy. Manzilgoh: Bog'ishamol ko'chasi 223, Tosh PTI.

Avtobuslar: 115, 19 ToshPTI bekat. 06.12.2021.

 <p>PEDIATR</p> <p>TOSHKENT PEDIATRIYA TIBBIYOT INSTITUTI MEHNTAT JAMOASI NASHRI ОРГАН ТРУДОВОГО КОЛЛЕКТИВА ТАШКЕНТСКОГО ПЕДИАТРИЧЕСКОГО МЕДИЦИНСКОГО ИНСИТУТА</p>	<p>Tahrir kengashi: D.A. Asadov, A.V. Alimov, X.F. Haydarov, M. Ahmedova, K.N. Haitov, S.S. Gulyamov, D.T. Ashurova, A. Rahmatullayev, S. Nurxodjayev A. Valiyev, A.A. Kudayberganov, Nashr uchun mas'ul: Sh. Abduhoshimova</p>	<p>Bosh muharrir: B.T. DAMINOV Tahrir hay'ati: (ishchi guruh) E.O. Tursunov, K.Sh. Turdiyeva (Bosh muharrir o'rinbosari), A.M. Mannonov, D.A. Ahmedova, H. Rasulov S.A. Begmonov, A. Nosirov, Z. Karimova, A. Xudayberdiyev</p>	<p>Gazeta Toshkent shahar matbuot va axborot boshqarmasida 29.12.2006-yil 02-0010-son bilan ro'yxatga olingan.</p> <p>Manzil: 700140, Toshkent-140, Bog'ishamol ko'chasi, 223</p> <p>Gazeta institut hisobidan nashr etiladi va bepul tarqatiladi.</p>
--	---	---	--